

Kunskapskonferens i Idre den 3 oktober

Efter en kort presentation av de verksamheter som arrangörerna av konferensen representerade, inledde **Peter Fredman** som är professor vid Mittuniversitetets forskningscenter Etour, med en presentation av trender inom fjällturismen. Inom ramen för forskningsatsningen "Storslagen fjällmiljö" har forskningsprojektet "Den nya fjällupplevelsen" identifierat fyra starka trender:

- Fjällturismen blir mer mångfacetterad – fjällbesökarna utövar flera olika aktiviteter under en och samma vistelse.
- Fjällturismen blir mer sportifierad – fjällbesökarna vill i högre grad jämföra sina prestationer med andra.
- Fjällbesökarna söker exklusivitet – fjällbesökarna söker sig allt längre för att få uppleva orörd natur och är mer benägna att betala för bekvämlighet i samband med vistelsen.
- Avkopplad framför uppkopplad – fjällbesökarna använder i hög grad internet för att söka information inför fjällvistelsen men under själva fjällvistelsen önskar man ostördhet.

Peter presenterade även forskningsprojektet BioTour som han är en del av tillsammans med forskare vid Norges miljø- och biovitenskaplige universitet. Projektet som pågår 2016-2020 undersöker turismens roll i den nya bioekonomin och ska resultera i kunskap om:

- Den naturbaserade turismen i den norska bioekonomin
- Resurs- och produktanalyser
- Marknadsanalyser
- Aktörer och förvaltning inom turismsektorn
- Innovativa lösningar

Jack Shepard, som är doktorand vid Mittuniversitetets forskningscenter Etour, tog därefter vid och presenterade resultat från sin masteruppsats kring gränsöverskridande projekt inom ramen för INTERREG. Resultaten har han paketerat i tio rekommendationer för gränsöverskridande turismssamverkansprojekt i ett Europeiskt perspektiv:

1. Prioritera planeringen av projektet utifrån en gemensam bild av vad vi vill ska hända efter projektfinansieringens slut.
2. Säkerställ en regelbunden och genomarbetad kommunikationsprocess under projektets helalivslängd.
3. Börja med att kartlägga de grundläggande lokala förutsättningarna och analysera dessa i ett större sammanhang.
4. Synliggör att det rör sig om ett gränsöverskridande projekt i alla tänkbara kanaler.
5. Genomför en riskanalys och synliggör de identifierade riskerna.
6. Låt inte pengarna vara projektets drivkraft. Genomför projektet i syfte att lära och hitta bestående samverkansmöjligheter.
7. Undvik ett INTERREG-beroende.
8. Sök harmonisering.
9. Medvetandegör och synliggör de kulturella skillnaderna över gränserna.
10. Ställ alltid frågorna: är projektet nödvändigt?, kommer det att gynna samtliga parter symmetriskt?, har vi en ömsesidig bild av vad vi ska åstadkomma?, använder vi tillgängliga resurser effektivt?, har vi en stabil process?, kommer ansträngningarna att motsvara nyttan?

Näste talare på programmet var **Lars Wraae Jensen** från Opplysningskontoret for terrängsykling. Han berättade om den outnyttjade marknadsandelen som terrängcykling i fjällmiljöer utgör och menade att det finns en marknadspotential om 96,4 procent. Detta utifrån att utövarna av terrängcykling är en expansiv grupp som spenderar mycket tid, pengar och engagemang i sitt intresse. Lars pekade på möjligheterna att styra var terrängcyklingen ska äga rum eftersom majoriteten av cyklisterna väljer tillrättalagda stigar. Han pekade även på framgångsfaktorerna för en hållbar stigutveckling där kompetens om de lokala förhållandena är viktigt att värna varför det lönar sig att genomföra lokala utbildningsinsatser i stigutveckling. Lars lyfte även upp trenden med terrängcykling med elcykel. Några andra framgångsfaktorer är att bygga en cykelkultur där man satsar på kvalitet istället för kvantitet och där man utgår från de lokala möjligheterna samt satsar på hög servicekvalitet.

Björn Forsberg vid naturvårdsenheten, Länsstyrelsen Dalarna, inledde nästa pass med att ge en övergripande bild av aktiviteter och arbetssätt inom förvaltningsområde Dalafjällen. Han berättade bland annat om Älvdalsdelegationen som är en samverkansfunktion mellan Länsstyrelsen och Älvdalens kommun. Syftet med delegationen är att öka den lokala delaktigheten och samverkan i det statliga och kommunala naturvårdsarbetet med skyddad natur.

Sofia Tiger, som är föreståndare för naturum i Fulufjällets nationalpark, presenterade sommarens positiva utveckling i antalet besökare i parken. Hon gav också en bild av vad naturparksbesökarna efterfrågar.

Henriette Boe Kildahl, som är nationalparksförvaltare för Fulufjällets nationalpark i Trysil kommun, presenterade tidplanen för Fulufjällsprojektet. Utifrån genomförd analys av behov och nuläge håller projektet nu på att sammanfatta en strategi för gränsöverskridande besöksförvaltning av nationalparken. Projektet avslutas enligt plan i november 2018 i samband med en slutkonferens.